

SLOVENSKI NAROD.

Iznaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“.

Opravništvo, na katero naj se blagovoltijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t.j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Vabilo na naročbo.

S koncem tega meseca poteče naročnina na zadnje četrtletje 1876 in naš list stopi v deseto leto svojega javnega delovanja. Prosimo, da ne le vsi stari gg. naročniki ob pravem času naročnino ponovno, nego, da naš list tudi v one narodne kroge spravijo, kamor do zdaj nij prodiral, ker le potem bode mogoče tudi listu samemu boljšim biti in duševno bogatejšim.

„Slov. Narod“ velja:

Za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za celo leto	13 gld. — kr.
Za pol leta	6 „ 50 „
Za četrt leta	3 „ 30 „
Za en mesec	1 „ 10 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 krajc. na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Za celo leto	16 gld. — kr.
Za pol leta	8 „ — „
Za četrt leta	4 „ — „
Za en mesec	1 „ 40 „

Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer:

Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr.
Po pošti sprejeman „ „ 3 „ — „

Administracija „Slov. Naroda“.

Novi okrajni šolski nadzorniki na Kranjskem.

[Izv. dopis.]

Z novimi okrajnimi šolskimi nadzorniki na Kranjskem morejo naši presrčni nemškutarji prav zadovoljni biti. Vzeti so večinoma iz društva „Krainischer Lehrerverein“, kateremu

mi Slovenci — Bog nam grehe odpusti — tudi nemškutarsko učiteljsko društvo pravimo. Za premili kočevski okraj je izbran za nadzornika predsednik onega društva, namreč glavni učitelj Linhart, mož je vnet za nemščevalne ideje, za nemškovanje v slovenskih šolah zelo ognjen. Podpredsednik omenjenega društva je glavni učitelj Gariboldi, njemu je izročeno nadzorovanje ljubljanskih šol. Tajnik „krain. Lehrervereina“ je tist učitelj Sima, on je tudi urednik „Schulzeitg.“; on bode še dalje nadzornik v kamniškem okraju; ta častna služba mu po naših mislih pristoji vsakako vsled zaslug pri uredovanju nemške „Schulzeitunge“. Blagajnik pri onem društvu je vadniški učitelj Eppich, meni se zdi, da rodod nemšk Kočevar; denarje je dobro hranil pri onem društvu, ino imenovan je za nadzornika v logaškem okraju. V tem okraju je bil dosedaj g. Stegnar nadzornik, ali on je naroden mož, pa zato morebiti nij tako dober pedagog (učitelji slovenski ga dobro poznajo,) kakor omenjeni funkcionarji pri nemškutarskem „Lehrervereinu“; zato pa Stegnar nij več imenovan za nadzornika. Odbornik pri „Lehrervereinu“ je dalje vadniški učitelj Wisia; morebiti je tudi to zadostna zasluga, da je postal nadzornik v ljubljanskej okolici. Mlad dopisnik „L. Schulzeitunge“ in vnet (zopet) Neslovan je učitelj Thuma v Vipavi, imenovan je ta učitelj, v vsakem obziru skoro sicer mladoleten še, za šolskega nadzornika v postojnskem okraju. V litjskem okraju menda nij za nadzorniško službo sposobnih učiteljev, in odbornikov „Lehrervereina“ tudi nij preveliko število; v tem okraju je višenjski „baron“ Tauferer za šolskega nadzornika imenovan. Gospod baron je „ver-

fassungstreu“. Ali je kdaj v „preparandijo“ hodil, ne vem. (Mi pač vemo, kako je s tem človekom, in povedali še bomo, kadar se tiskovna svoboda povrne. Uredn.) Gospod Jeršinovec, nadučitelj v Črnomlju večkrat v Ljubljano dojde k gosp. deželnemu nadzorniku; on tudi kaj piše v „Schulzeitg.“; imenovan je za nadzornika mej „belimi Kranjci“. Za novomeški okraj je postavljen za nadzornika korar Legat v Novem mestu; on je baje mož po božji in še čegavej volji, ali naroden nij, ne! V Kranjskem okraju je novi šolski nadzornik g. profesor Pirker v Kranji; on je brat deželnega šolskega nadzornika. — Prej je bil tukaj nadzornik učitelj Kuster, res precej čuden mož; in kdor je le „prečuden“ (če tudi narodnjak nij), ne more vendar nadzornik biti. V Radoveljskem okraju je bil šolski nadzornik fajmošter Keše; ker so ga še dalje pridržali, tedaj mora gotovo biti tudi mož po — božji volji, sicer pa moram reči, da ga dalje ne poznam. . . .

Iz Peterburga 24. dec.

[Izv. dop.]

Pri vas v daljnji mi domovini praznujete božični večer. Tu mi na Ruskem ga imamo dvanajst dni kasneje. Vendar vlada tudi pri nas v tem hipu neko politično premirje. Mraz je nastal v naravi, pa tudi sicer se je politična atmosfera za te dni ohladila. Če vzamem naše velike časnike v roke, ne berem več toliko navdušenih člankov o „slavjanskem jedinstvu in slavjanskej svobodi.“ Pa tudi to nas ne ogreva posebno, kaj vse na konstantinopoljski konferenci ukrepajo. Nas nij strah, da bi spridilo pero, kar je ustvaril meč, ker vsi smo prepričani, da

Listek.

Plemenitaš stare Poljske.

(Po Jaroši Bejti spisal L. G. P.)

(Dalje.)

„Mieszaniny obyczajowe I. 1841. r.“ pišo: „Damon ima ta stanovit „principium“, da nabere vselej, kolikor največ more, robe v skladnicah in prodajalnicah, plača pa z gotovimi novci, kolikor najmenj more. Poper, modrilo za perilo in vso drugo drobnjav, srebrne posode, srebrno pomizje, svileni nitnino — vse to kupi na upanje. A družbe, v katerih je z vsem plemstvom vred, njegovo prijateljstvo s plemstvom — to mu je čudovito uspešno v kupavanji. Šafnagel, da si nekaj sluti, ne brani se takej barentiji, za to ne, ker zna, da mu privadi mladost, ki ga ima za Mentora. Žid pa še rajši daje na upanje, kajti židovska lehkovernost in berentijška drzovitost je znana;

celo „kacape“) poljski plemenitaš prevari časi. Zato ima toliko dolga v Berdičevu, ali ves ta dolg mu ne prizadevlje ni najmanjše skrbi. Če ga prodajalec v svojej prodajalnici spomni na dolg, lahko ga pogovori, ko ga povabi k sebi na dom in dan odloči, ko bode imel novce, — a o tej priliki zopet kaj novega, kaj potrebnega izbere za dom; ko trgovec pride odločenega dne, če je krščen, prijazno ga pogosti, do dobrega napoji in „ad feliciora tempora“ odpravi s čem malim; če pa je Žid, odpravi ga s čemer koli, — večkrat mu proda kak gospodarstven užitek, ki ga je poprej prodal že dvema drugima kupcema, naposled pa še kaj izpuli iz lehkovernega Žida. Časi se pripeti, da se več upnikov ob enem snide pri njem; tak pot je vselej bolan, ali pa jim da glas, da ga nij doma in pobegne

*) Tako Ukrajinci psujejo Moskvitane; v tem spisu pa ta beseda pomenja bradate moskovske kupce. Moskvitane ali Velikorusi za tega delj pa Malorusa pitajo s „Chacholi“.

na vrt, kder se skriva v bučelnjak ali kam drugam. Plemenitaški dolgovi mu ne belijo prehudo glave, koliko manj pa še trgovski! A ko ga naposled mine strpnost, posebno ko mu Žid neče ničesar več upati, temuč trpkega srca terja ga, postavi se mu po robu z vso svojo plemenitaško resnostjo: „A galganie jakis!“ v mojej hiši, pa se upaš napadati me! jaz te naučim kozje molitvice, da bodeš znal, s kom govoriš!“ In ko ga kosmato ošteje in opsuje, izžene ga iz doma, njegov gospodar (ekonom) pa izbrea iz vasi.

Vse njegovo prizadetje — to je to, kako in kde bi grabil novce; le s tem se zmerom pečajo njegove misli, skrbi pa nema ni najmanjše, kako in kdaj novce vrne upnikom. Njegove lisičnosti moč je tako silna: dokler se mu do cela ne posrečijo vse nakane, da si s popolnem nenadnimi posredki pomaga do vresnične svojih namer. Ker pozna vse okol-

*) Galgan je rabelj.

meč bode stoprav delati začel. Celo situvacijo smatramo samo kakor oddihljaj, predno se veliko delo začne. Rusija se vsakako in vrhu vsega bliža svojemu cilju, ki je namerjen le na korist Slavjanov, ne na sebičnost. Tudi ko bi se premirje podaljšalo, in bi diplomatje naši in drugi stvar res še odrinili, raztajali se bomo pa po minolej zimi, ko pridejo solnčni žarki. Velika vprašanja se ne rešavajo na konferencah, nego z ognjem in železom. Oslobojenje Slavjanov od Turka pa spada mej ta velika vprašanja.

Glas je prišel denšnjim našim novinam o konstituciji, katero je dal novi glavar turške vlade turškim državljanom, krščanskim Slavjanom in Muselmanom enako svobodo deleč. Ali živ človek pri nas ne veruje, da Turčija more tako ustavo oživotvoriti. Tudi kar se njenega očeta in njegovega karakterja tiče, ne budi nobenega zaupanja. „Nov. Vr.“ spominja v denšnjem članku, kako je isti Mithad paša leta 1867, ko je bilo le 30 Bulgarov pod Panajotom Hitovom za orožje prijelo, vso bulgarsko inteligencijo krvavo proganjal in zversko ravnal. Tak človek bode zdaj humane reforme izvajal?

Zdi se mi, da bi bilo pač zanimivo, ko bi vašim bralcem nekoliko citatov poslal iz ruskih glasil, kako se tu sodi o malostnej objestnosti, katera se je bila zaradi stvari na ladiji „Maros“ zoper Srbe v vaših nemških in magjarskih listih pokazala. Ali ker poznam iz vašega lista, da se pri vas ne sme brez konfiskacij ponatiskovati vsega, menim, da bi bilo moje delo zastonj. Le toliko naj spomnim, da mi je včasih kot patrijotičnemu Avstrijcu skoro hudo, videčemu, da padajo smešni jurnalistični skoki nekaterih vaših nemških judov in nemških furoristov, na Avstrijane sploh.

Kakor pišejo pa naši ruski listi zoper Avstrijo, t. j. zoper oni del časništva, ki je Slovanom sovražen, z nekakovo ironijo, tako so jako osorni zoper Angličane. Ali tu bolj objektivno ločijo angličanski narod od angličanske aristokracije. Ruski listi vladajočej angleške aristokraciji očitajo, da je za to za Turčija in zoper Slované in njih svobodo zavzeta, ker je pravica angleške aristokracije do vladanja in samoposestva zemlje jej ravno taka, kakor Turkom. Anglo-Saksi so udrli v Britanijo in si podjarmili tam narod, kakor so udrli in podjarmili Osmanliji uboge iztočne Slavjane. Na

Angleškem so samo velikoposestniki, aristokratje, ki vso zemljo posedujejo in jo v drag najem dajo narodu, kakor so na Turškem agi in begi, ki ubogo slavjansko rajo dero in za sebe delati silijo. Enaki interesi in ravno delovanje rodilo je nenaravno zvezo kristijanskih Angležev s — Turki.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 29. decembra.

Cesar je 27. t. m. zopet na Dunaj iz Pešte potoval, dva ogerska ministra, Tisza in Szell pa sta bila uže pred njim na potu tjakaj. Četrtek je bil zbor ministrov, katerim je cesar predsedoval. Iz Pešte v „W. T.“ telegraf poroča, da so govorili na tem zboru o mobilizaciji jednega dela vojske Pojdemo v Bosno? Najbrž, ker tudi Rodič je zavoljo tega shoda na Dunaj poklican, pravi „N. Fr. Pr.“

Nek dunajsk dopisnik piše v Berlinsko „National Zeitung“ sledeče: O tem kako bode Avstrija postavila vojsko, morem sledeče poročati: trije kori po 30.000 mož se postavijo; prvi ima se postaviti v Erdeljskem, pod komando fml. barona Ringelsheima, drugi kor na Savi bode Mollinary komandiral, tretjemu v Dalmaciji bode Rodič glavni poveljnik. Prevoz obeh korov čez Savo in dalmacijsko mejo je vrlo težak in je treba posebnih priprav. Za vsako divizijo je treba 9000 tovarne živine, ker v Bosni in Hercegovini nij potov in se mora provijant in strelišivo tovarno nositi.

Beust je božične dni prišel na Dunaj iz Londona, ravno tako tudi poslanik Karolyi iz Berlina in sta imela politične pogovore z Andrassyjem, čemur se pripisava politični pomen.

V Leipzigu in Ambergu je na svitlo prišla brošira „Lasser, genannt Auersperg. Verlag von J. Habbel“, ki naše **ministerstvo** ostro kritizira. Žalibog, da nam naša „tiskovna svoboda“ ne dovoljuje čisto nič iz te izvrstne knjižice posneti.

Vnanje države.

Poljski časnik „Dziennik“ v Lvovu poroča, da je general **Černjajev** v Rusiji v zapor dejan, ker bi bil zlo ravnal s podporim denarjem v Srbiji. „Dz. Pol.“ je poljsk in judovsk list, torej lažnjiv, ne verujemo mu nič če prav nemško judovski listi njegove reči ponatiskajo.

O **ruskej** vojski in njenej „slabosti“ prinašajo judovski nemški časniki polno zabavljanja. Upamo, da je vse zlagano in da se bode kmalu kot tako izkazalo. Dan denes je treba v teh listih z veliko previdnostjo čitati.

nosti in razmere treh gubernij, s kratka: slehrnega plemenitaša ne le imenja, temveč tudi njegovo pravnost, njegove slabosti, njegove nade, njegove potrebe — s čudovito spretnostjo in čudovito lahko vrši svoje zvitosti. Primeri se n. pr. kakov naden najem; rad bi se sam polastil ga, pa nema potrebne istine; ali kaj? posodi mu jo ta ali ta imovit plemenitaš, da mu na hvalo pomore o važnej zadevi v uradu državnega zaklada, ki mu obeta sto tisoč dobička; prevzame torej najem, a oddade ga Židu, — in zopet ima novce za veselo življenje najmenj nekoliko nedelj. Ali pa, da bi napolnil možnjo, kakega bogatega mladeniča lisičje zvabi h karbanu, ki je na posebnem glasu: tam ga odero do poslednjega groša, a njegova je tretjina zaločenega plena. Zopet ima novce, mladenčev oča mu je celo hvaležen, zato ker sinu nij pustil še globljeje seči v igro, kajti ubogi okanjenec je sam poprosil očeta, da bi plačal dolgo, klečal je pred očetom in omečil ga — z Damonovim posredstvom, — kar razodel se je, kako je

zagazil, ker nij bil poslušen Damonovemu nasvetu, naj se ne loti „d'abelka“ (hazard), najrajši se sestrama igra kastelana, ali pa kostka z domačim gosp. duhovnikom. — A gleda, tu je zopet neka druga kost!

Grofica Povabnicka bi se po vsej sili rada razporočila s svojim soprogom, kajti general Ostrohotov, mlad, zal, bogat in strastno zaljubljen va-njo, ta jo sili na to. Damon neče zamuditi te nadne prilike. Grof mu je dosti dober, grofica pa, če prav ga nikoli nij posebno čestila še, vendar je znal dobrikati se jej: ozdravil jej je psička, da nij več kašljal, in iz Odeše je vsako leto prinesel jej šest menj nego dvanajst stekleničic Meškega balzama. A ker zna, da tudi grof ne ljubi kaj dosti svoje soproge in da mu je le do tega, da mu ne bi nje veno (dota) splavalo po vodi, torej jima je na veliko hvalo pomogel, da sta se oba rada razporočila. Ali največ dobička je imel sam, kajti grof mu je dal srebrno pomizje, grofica prstan iz svetlina, general mu je posodil štiri tisoč nakaznih

Ti sovražniki Slovanov vse za resnico jemljo, kar želé da bi bilo resnično.

Iz **Srbije** se poroča, da je 500 Rusov na konjih pri Oršovi prestopilo Donavo in šlo v Srbijo.

Iz **Črne gore** se brzojavlja: ker premirje izteka, šli so glavno-komandujući vodvi na svoja mesta, zlasti Božo Petrović in Vukotić.

Iz **Carigrada** ve telegraf da je ob priliki bayramskega praznika ljudstvo klicalo sultanu „živela ustava“. — Čuje se da bode vlada denes (28. dec.) konferenci svoje lastne predloge stavila in terjala, da nekatere točke konferenčnih predlogov premene. Polnomočniki bi te predloge in izpremembe le potem sprejeli, ko bi se jim garancije resne zdele.

Angleška „Morningpost“ pravi, da angleška vlada nij nikdar na to mislila svojo floto iz Besike ven poklicati domov, ali pa diplomatske zveze pretrgati; pač pa pojde angleška v Solun ali Pyraus, ker so tla v Besiki za sidra po zimi nevarna.

Dopisi.

Iz **Idrije** 28. decembra. [Izv. dop.]

Veliko vprašanje, kdo bode pri nas prihodnja tri leta županoval, je rešeno na sv. Janeza dan, 27. t. m. Narodni odborniki mestni izvolili so iz svoje srede za župana tukajšnjega trgovca g. Val. Trevena. Kolikor se more iz dosedanjega delovanja in obnašanja novega župana sklepati, moramo, nepristranski sodeč z radostnim srcem pred vsem svetom konstatirati, da si Idrija sme čestitati, da ima v sebi sina, našega rojaka, ki bode razumel in tudi hotel, Idrijo času primerno zastopati. G. Treven nij mož veliko besedij, pač pa neutrudljive pridnosti, mož trdne prepričanosti, neomamljivega značaja, mož — domoljub v najčistejšem pomenu besede. In tacega moža je trebalo na našem županskem stolu, kateri je bil prišel po servilnem vedenji enega človeka v ne baš dobro ime. S tem se je pak sedaj tudi najboljše dokazalo, da je v Idriji sposobnih mož, ter da je popolnem laž, kar je govoril oni glasoviti mož o zmožnostih narodnih kandidatov. Kakor so zastopniki naši posneli iz prvega govora novega župana, da je program starešinstva pošten, tako smo mi prepričani, da se bode rodilo tudi v prsih drugih sangvinikov dobro mnenje v narodnih zastopnikih. Bodite zagotovljeni, česar do sedaj nij bilo — ravnopravnosti, ta bode praznovala z novim županom vred svoj slovesen

rubljev, na katere je Damon dal zavezno pismo (reverz) na tenkem papirju, ki pa je grofica imela ga za „papilote“ in ki je lilijeve senci krasil jej. General — srečen svojega zakona prvi mesec, obiskal je s svojo lepo soprogo Damona, zato, da je še enkrat zahvalil se mu za svojo srečo.

Odkritosrčni „hospodar“ je povabil vse sosedstvo — in generala in generalko počestil s slovesnim balom; pa se z generalom nij najslabejše pobotal, kajti kupil je bil od njega šestdeset zavrženih polkovih konj, vsakega za dvesto in pet nakaznih rubljev, ki jih odšteje kadar si bodi. — Ker pa nij vsak dan praznik ter ne cvete zmirom taka sreča, kadar torej nij nikogar, da bi kar neutegoma dal novce, prodade žganje, ki ga nij še skuhal, — pšenico, ki še ne zna, kde in kodi jo vseje. Polovico novcev je uže vzel za žganje in pšenico, pobota je gotova, pa kaj zato, naj se pod nosom Žid obriše za žganje in pšenico, Damona le to skrbi, kako bi pripljenjene novce najprijetnejše zaužil. (Konec prihodnjic.)

prihod v mestno hišo. Črevljev se bode sedaj sicer menj raztrgalo na „gotovih potih“, a ravno energična odstranitev teh župana ne- vrednih potov je moment, ki vtisuje novemu županstvu nasproten obraz. Mi smo prever- jeni, da se bodo po novem g. županu stvari takoj reševale, ker ne bode nad županom več onih nadzornikov, ki Srce boli človeka, ko mora sedaj slišati, s kacimi priimki je traktiral prejšnji župan naše prebivalstvo pri sejah mestnega zbora. Izrazov ne imenujemo, pač pa ne smemo zamolčati, da so bili ovi epiteti celo g. L. prerobati ter je celo on vložil besedo zoper take „gesindel-babe“. — Zaradi tega se moremo le čuditi, kako more sploh še kdo misliti na to, da bi g. Perlič postal sedaj občinski tajnik. Za Boga! — me- sto je napravilo culico g. P. — novi župan, katerega si je ravno isto ljudstvo izbralo, naj bi pa po želji nekaterih si za tajnika vzel odstav- ljenega, odpadlega rojaka našega! — Risum teneatis! — Bodimo zadovoljni, da je skrb za mesto enkrat prišla v roke značajnih mož! — Brez ozira proč z renegati!

Iz Kamnika 28. decembra. [Izv. dopis.] Pri volitvah v mestni zastop so v 3. razredu voljeni trije narodnjaki. Drugi in prvi razred voli pa za nas narodnjake slabo. Vo- ljeni so v teh dveh razredih popolno privr- ženci Kecelnovi. Denes v prvem razredu pri koncu se je komisija tako sprla, da je eden očital županu Kecelnu očitno, da je lažnik. Tudi sta dva narodna od komisije odstopila in tako ne potrdila volitev popolno. Zoper vo- litev se bodo pritožili, ker je mnogo nepostav- nosti. Več o tem pišem pozneje.

* **Beograd** 23. dec. [Izv. dop.] Za ovo nekoliko dana ni smo doživeli vrlo čudno- vatih dogodjaja u Beogradu. Što niko nije mogao očekikavati to se desilo i to sasvim iznenada. Jedan vrlo čudan slučaj nagnao je vladu da je morala dati ostavku koju je knez i primio. Gospoda ministri na svojim mestima ostate do sastava novog kabineta.

Ja ću vam u najkraćim crtama obeležiti uzroke ovog ministarskog pada. Stvar je u ovome. Zbog dogodjaja koji se desio sa aus- trijskom ladijom „Radetzki“ koja je vodila sobom 57 Bugara da ih preda Turskoj vlasti. Bugari su razumeli plemenitu težnju austrij- ske vlade i ne radi da se na turskom kolja suše, izbegnu na beogradsku obalu kad ladija kod Beograda stigla. Zbog ovog dogodjaju austriski konzul predao je protest našoj vladi i da bi svome protestu većega značaja dao potražio da mu vlada austrijska stavi na raz- položenje dve ratni ladije. Obe ladije došle su pod Beograd pre 14 dana i kako nisu imale nikakva pametnija posla to su sa ne- prestano vrzle oko beogradskog grada. 7. ov. mes. oko 11½ sahata pre podne obe ove la- dije približe se gradskim bedemu, na šta stra- žar pošto je kapetana pozvao da ide dalje, izbazi pušku, i s time se cela stvar svršila.

Tog istog dana posle podne oko 4½ sa- hata obe ove ladje, sa dunavske strane, po- red same neboljše kule, približe se vrlo blizu gradskom bedemu. Vojnik naš izbazi pušku, a za austrijske ladije počnu topovima pucati grad.

Ovom prilikom odlikovala se artiljerija austrijska. Od njihovog sopstvenog metka, koji je eksplodirao na strašnjem delu topa- ranjeno je 7 topčija teško a dvoje, medju njima oficir i jedan mornar ubijen je na mestu.

Za svo vreme ove tragikomedije austrijski konzul bijo je na ladji.

Kad je naša vlada bila izveštena ovom dogodjaju odmah je tog istog dana predala ostavku, samo da bi je izbegle reklama- cije od strane austrijske vlade. Glas o ovoj ostavci ministarskoj vrlo je hrdjavo primljen u ovdašnjoj publici.

Ovih dana dobili smo prvu pomoć od ofi- cijalne Rusije. Za pomoć postradalih Srba poslala je ruska vlada 240.000 gld. avst. vred. pored tega dobili smo uverenje od strane car- sko-ruske vlade da će nam i u buduće šljati novčanu pomoć. Slava narodu ruskom.

Noćas je došao u Beograd general ruski Nikitin, sa osam viši ruskih oficira.

Juče je objavljeno zvaničnom ovd. ruskoj brigadi da će ona stojati pod komandom vel. kneza Nikole Nikolajeviča i smatraće se kao sastavni deo južne ruske armije.

Ovoga časa pozvati su svi dobrovoljci da se odmah krene na granicu.

Ovih dana stiglo je devet ladja sa olo- vom, gvoždjem i drugim materijalom koji je potreban za rat.

Poznati junak za vreme ustanka Bosan- skog g. Miroslav Hubmajer, pre krat- kog vremena otišao je u Bosnu i već primio komandu nad jednim delom ustanika.

Svi su izgledi da će nov kabinet sasta- viti g. Nikola Hristić, u ovaj kabinet ućice i g. Cukić, poslanik srpski kod bečkog dvora.

Domaće stvari.

— (Naš list) bode po novem letu ra- zen druge tvarine v listku prinašal znameniti roman „Prižigalec“, ki ga je neki prijatelj našega lista in podpiratelj slovenskega beletri- stičnega berila iz angleškega poslovenil. Ob- širna ta povest nij le zanimiva, ampak kaže v lepih dogodbah vse one lastnosti, ki človeka v resnici osrečujejo. Nij čuda, da je ves an- gleški svet občudoval Miss Marijo Cummins (čit. Kémins), mlado Amerikanko, ko je leta 1853. prijavila „Lamplighter“. Ta ro- man je uže sprva tako slovel, da so ga v prvih sedmih tednih razprodali čez 40.000 (pravimo štirideset tisoč) istisov. In potem so ga pogostoma ponatisnjevali in razprodali v mnogo tisoč knjigah. Preložili so ga v razne evropske jezike, v katerih se je enako zelo razširil in čitateljem enako zelo priljubil, kot v izvorni angleščini. — Zdaj naj izide tudi v premilem našem slovenskem jeziku.

— (Valvazorjeve kronike) prvi zvezek nam je ravnokar dobro došel. Reči moramo, da je lične oblike; posebno natanko so izdelane podobe, katerih v tem zvezku šte- jemo dva in dvajset. Da le nekatere omenimo, nahajati je tu trdni grad Turjaški, tako velikega pomena v nekdanjih krvavih bojih zo- per ljutega Turka, Polhovi gradec, sedaj lastnina g. Urbančičeve iz Predvora, vdove ranjcega dr. Lovro Tomana, staro slavno me- sto Škofja Loka, Jesenice, Stara Loka, Stari Gutenberg na Gorenjskem, Postojna, Planina, Raka, Prem, So- teska i. t. d. Zvezek obsega 6 pol, na prvi poli se nahaja od znanega zgodovinarja go- spoda pl. P. Radiča spisan životopis priljub- ljenega kronista, slavnega Valvazorja, ki na- tanko in mično popisuje delovanje imenit- nega kronista, ki je bil ob enem tudi vo- jak. Vnovič ter radostno pozdravljamo to prelepo podvzetje, in ga priporočamo v naj- boljšo podporo. Zvezki, katerih sleherni bode

obsežal po 6 pol, izhajali bodo po dvakrat na mesec, in jim je cena po 50 kr., gotovo jako nizka. Le hitro se je treba naročati, ker se število iztisov ravnalo bode po številu naročnikov. Naroča se najbolj pri založniku J. Krajcu v Ljubljani (Blaznikova tiskarna.)

— (Ljubljanska čitalnica) napravi veliko veselico v nedeljo 31. decembra (Sil- vestrov večer). Program zabavi je: 1. „Krah“, humoristična predstava. 2. Weber: „Lovska radost“, osmospev. 3. Franz: „Trije nosovi“, komičen kuplet za sopran, tenor in bas. 4. Je- rica v mestu, deklamacija. 5. „Paganini re- divivus“, igra na goslih gosp. Mayer-Haager. 6. Loterija. 7. Otto: „Pevska popotnica“, zbor z godbo. 8. Beriot: „H-dur-koncert“, igra na goslih g. Mayer-Haager. 9. Storch: „Lovska“, zbor z godbo. Ob 12. uri „Novoletnica“, pri kateri sodeluje vse čest. občinstvo. Mej po- sameznimi številkami igra mestna godba. Za- četek je ob 7. uri zvečer. Vabijo se k tej ve- selici tudi gg. udje Sokola in dramatičnega društva.

— (Iz Idrije) se nam piše dne 27. t. m.: V soboto 23. decembra je imela idrijska čitalnica svoj občni zbor. Čeravno se ruje in kljuje povsod zoper njo, vendar stoji čital- nica na krepkih nogah. — Obžalovati je le, da se hočejo nekateri, dosedaj vedno zvesti udje čitalnični dati pregovoriti neke agitaciji proti čitalnici, katere ona nikakor ne zasluži, ker čitalnica nij bila, nij in tudi nikedar ne bode v zvezi s politiko. Značajnost je naj- lepša čednost vsacega moža, značajnega člo- veka spoštuje tudi političen nasprotnik i brez dvombe tudi predstojnik dotičneža. Sapienti sat! — V odbor so izvoljeni: za predsednika g. Jože Serjun; za tajnika g. Fr. Goli; za blagajnika g. Val. Treven; odbornika sta gg. Henrik Kos in Fr. Lapajne. Kapelnik i pe- vovodja ostane marljivi g. Janez Serjun. — Veselic namerava novi odbor dovolj napraviti pred pustom. Svoje delovanje hoče pričeti na Silvestrov večer z zabavnim večerom.

— (Slovanska čitalnica v Mari- boru) ima 31. t. m. ob 3. uri po polu dne svoj občni zbor sè sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo tajnikovo o društvenem delovanji. 2. Poročilo denarničarjevo o društvenem pre- moženji. 3. Volitev novega predsednika. 4. Vo- litev tajnika, ob enem podpredsednika. 5. Vo- litev denarničarja. 6. Volitev štirih odborni- kov. 7. Volitev dveh namestnikov. 8. Razni predlogi, posebno zadevajoči strelni red in društvenega slugo. — Prosi se in pričakuje obilne udeležbe. Po zboru bode šaljiva lote- rija in potem ples. Odbor.

— (Slavjanska čitalnica v Trstu) vabi na besedo v soboto dne 30. decembra. Program je: 1. Petje. 2. Kazališna predstava. 3. Jux-lotrija. Po besedi društvena zabava. Začne se ob 8½ uri zvečer.

— (Slovenske knjižnice) one mnoge naročnike, ki za prejete knjige še niso na- značene cene poslali, prosi izdatelj, da to store zdaj ob novem letu.

Razne vesti.

* (Posebno znamenje.) Dunajska de- želna sodnija išče nekega trgovca iz Galicije, Maksa Rossa. Kot posebna znamenja ki ga bodo pomagala zasačiti, omenja, da ima zlato uro, pa da z neko vdovo skupaj živi.

* (Francesconijeva ljubica) je bila te dni na Dunaji, da se je zahvalila za člo- vekoljubno ravnanje z njenim ljubimcem. S taistim namenom je šla tudi k duhovniku, pa

ga nij dobila. Pravijo, da je šla tudi zato na Dunaj, ker hoče neka rodbina njenega otroka vzeti za svojega.

* (Iz fabrik za tobak.) V avstrijskih fabrikah za tobak ima na leto več nego 20.000 delavk posla, zraven tega pa deklice pod 14 leti niso računljene; lansko leto je bilo samo teh okoli 700. Ako se računijo še ogerske fabrike zraven, znaša cela vojska cigararic nad 30.000 glav.

* (Málinov) je na Ogerskem vsega skup 24.924, mej temi 17.229 na vodo, 854 na veter, 480 parnih in 6361 stop. Pri teh malinih ima posla 19.880 nadzornikov, 10.984 pomočnikov, 884 mašinistov in do 7000 družih ljudi.

* (Nesreče na železnici.) Na Nemškem je, kakor statistika kaže, leta 1875 na 24.000 kilometrov železnice unesrečilo se 2094 osob, od katerih je 508 ostalo mrtvih. Na Angleškem je 7020 osob unesrečilo se na 27.000 kilom. železnice, teh 1265 do smrti. Iz tega se vidi, da se na nemških železnicah bolj varno vozi kakor na angleških.

* (Ženske gospodarji.) Tu se ne govori o gospodstvu in hiši, ampak za to, da se ženske osvobodijo svoje neznosne obleke ter se obleko v hlače. Ženske v severni Ameriki hote namreč prav resno za vselej zavreči svojo dosedanja obleko. Nedavno je bila v Filadelfiji skupščina „žensk za svobodno obleko“, v kateri so Evine hčere po živahnih razpravah sklenile, da hočejo odsle nositi hlače. Uže k tej skupščini so, razen ene same, prišle vse gospe in gospodične v možki obleki. Ta edina je zagovarjala navdušena žensko obleko, ter je dokazovala, da se „šlep“ ženski dostojnosti bolje poda, nego li pantaloni. A protivna ogromna stranka je njen glas jednoglasno zadušila ter se izrazila za hlače. — Videli bomo, kdaj bode ta ameriški napredni duh tudi do nas pripihal!

* (Statistično.) Na Dunaji je zdaj okoli 1 milijona prebivalcev, v Lincu 31.000, v Solnogradu 20.000, v Insbruku 16.000, v Trstu 71.000, v Gradcu 18.000, v Ljubljani 23.000, v Zadru 31.000, v Pragi 136.000, v Budejevicah 14.000, v Olomucu 15.000, v Brnu 73.000, v Rajhenburgu 22.000, v Opavi 16.000, v Levovu 87.000, v Krakovu 49.000, v Črnovici 34.000. Pešta ima 202.000 prebivalcev, Budim pa 56.000, vsega 258.000, Segedin 70.000, Subotnica 60.000, Požun 46.000, Debrecin 44.000, Kečkemet 42.000, Temesvar 33.000, Arad 31.000, Veliki Varadin 29.000, Zagreb 26.000, Sombor in Vršac po 24.000, Stolui Belgrad 23.000, Gjur 20.000, Novi Sad, Sibinji po 19.000, Veliki Bečkerek in Reka po 16.000, Pančeva 11.000. — Peterburg 700.000, Moskva 650.000, Odesa 162.000, Kišenjev 104.000, Riga 102.000, Sarakov 94.000, Harkov 87.000, Vilna in Kazan po 80.000, Kijev 78.000, Nikolajev 68.000, Tul 58.000, Berdichev 53.000, Kronstat 48.000, Orel 44.000, Novgorod 41.000, Reval 30.000, Arhangel 20.000, Varšava 253.000, Lodi 42.000, Tiflis 70.000, Astrahan 48.000, Takmand 90.000, Tobolsk 20.000.

Tužila.

28. decembra:

av. opa: Schuster iz Gradca. — Fritsch iz Litiji. — Kaniz iz Trsta.
Pri Slonu: Sušnik iz Kamnika. — Pajer iz Planine. — Jak iz Selc. — Derbič iz Kranja. — Schusz iz Gorenjskega.
Pri Malici: Hardeg iz Dunaja. — Eisner iz Gradca. — Fiseher iz Dunaja.
Pri Zamorci: Lank iz Trsta.

Dunajska borza 29. decembra.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	60 gld.	10 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	65	85
1860 drž. posojilo	110	—
Akcije narodne banke	818	—
Kreditne akcije	132	40
London	125	80
Napol.	10	07 1/2
C. k. cekini	5	99
Srebro	114	40

Izdatelj in urednik Josip Jurčič.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni

Revelescière du Barry

v Londonu.

30 let uže je nij bolezn, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in pri otrocih brez medicinske in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, in na jetrah; slez naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprejavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlatilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo in v ušesih, slabosti in bledanje pri nosečih otrocih, diabet, trganje, sluhšanje, bledico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenje in je boljše nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spride al zdravih, brez vsake medicine, mej njimi spridevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, praga profesorja medicine na vseučilišču v Mariboru zdravih svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Mr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castile Stuart, Markize de Brehau a mnogo drugih znamenitih oseb, se razpošiljava na posebno zahtevanje zdravil.

Kratki izkaz iz 80.000 spridevalov.

Spridevalo št. 73.670.

Spridevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja, Bonn, 10. jul. 1852

Revelescière du Barry v mnogih slučajih na gradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri dristi in grizi, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih a t. d. pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženju v sečnini cevi, zaprtji, pri bolehnem bolenju in obistih in mehurji, trganje v mehurji i. t. d. — Najbolje in in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prsuh boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v grlu (L. S.) Rud. Wurzer, zdravih svetovalec in šie. mnogo učenih družtev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revelescière je ozdravila večletno nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, bolne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam gleda našega zdravlja, ter vas toplo vsakemu priporočam James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.

Izkušnja tajnega sanitetnega svetovaleca gosp.

Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856.

Ponavljaje izrekam gledé Revelescière du Barry vsotransko, najbolje spridevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec.

Spridevalo št. 76.921.

Obergimpfern, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moj patient, ki je uže bolehal 8 tednov za strasnimi bolečinami vnetje jeter, ter ničesar použit ni mogel, je valed rabe Vaše Revelescière du Barry po polnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.

Spridevalo št. 72.618.

La Roche sur Yon, 30. julija 1868.

Vaša Revelescière ozdravila me je popolnem strašnih želodčnih in čutnicnih boleznih, katero su me deset let mučila.

(Gospa) Armanda Prevost, posestnica.

Revelescière je 4krat točnejša, nego meso, ter se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več na ceni, ko pri zdravilih.

V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold. — Revelescière-Biscuiten v pušicah in Revelescière-Chocolatée v prahu 12 tas 1 gld. 50 kr., 24 tas 2 gl. 50 kr., 48 tas 4 gl. 50 kr., v prahu na 120 tas 10 gl. Prodaje: Du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 3, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarjih in specerijah trgovcih, tudi razpošilja danajša hiša na vse kraje po poštah kakor koli ali povsem. V Ljubljani Ed. 4. str. J. Svoboda, lekar pri „zlatem orlu“, v Reki pri lekarju J. Prodamu, v Celovcu pri lekarju Birnacherju, v Spiljetu pri lekarju Aljinoviću, v Trstu pri lekarju Jakobu Serravallo, pri drogeristu P. Rosca in J. Hirschu, v Zadru pri Androviću. (61)

Služba

občinskega zdravnika.

Pri občini trga Laškega se ima služba srenjskega zdravnika z letno remuneracijo 500 gold. popolniti.

Prosilci za to službo, ki morajo biti zmožni nemškega in slovenskega jezika, in doktorji celega zdravilstva, naj svoje dobro izpričane kompetenčne prošnje vložé do

15. januarja 1877

pri županstvu v Laškem.

Županstvo d. k. trga Laškega,

23. decembra 1876.

(412—2)

Amon, župan.

Dorško olje

iz sale kitovih jeter,

iz Borgena na Norveškem;

rumeno 1 steklenica 60 kr.;

nepremočljivo brez okusa in duha 1 steklenica 80 kr.;

sé železnim jodirom 1 steklenica 1 gold.

Da se ponarejevanju izogne vtisneno bode moje ime na vsakej steklenici.

(53—44)

Gabriel Piccoli,

lekar, na dunajske cesti v Ljubljani.

Nova slika.

Izšla je v Beču velika in umetniški izvedena slika

Srbski vojskovodje v srbsko-turškem ratu.

Milan M. Obrenović IV. Nikola I. Petrović Njeguš.

Generali: M. G. Černjajev, Ranko Alimpić, Franjo Cah in Kosta S. Protić. — Vojvode: Petar Vukotić, Božo Petrović, Ilija Plamenac in Mašo Vrbica. — Polkovniki: Horvatović, Orešković, Ilija Čolak-Antić, Teša Nikolić, Valdemar Beker, Miloško Lešjanin. — Podpolkovniki: Sava Grujić, Vlahković, Kosta Bučević, Gruja Mišković. — Major Paja Putnik in arhimandrit N. Dučić.

Slika ima 22 verno po fotografijah narejenih lik z grbom Srbije in Črne gore.

Slika je litografiral A. Šubert.

Slika je 53 centimetrov visoka a 90 centimetrov široka.

Cena je sliki 1 gl. 20 kr.

Naročbine se pošiljajo na ovo adresu:

P. Janković, Wien, VIII., Piaristengasse Nr. 49.

Novci se pošiljajo v plačanem pismu, ali po poštnej napotnici; komur je lažje, naj na correspondenc-karti javi, pa se mu bo s povzetjem poslalo.

Prepodavci, koji za gotov novce naroče najmanje 10 komadov, dobivajo komad po 1 gld. in franco pošiljanje.

Cena ove velike in umetniško izvedene slike je tako majhena, da jo vsak kupiti more.

Brez ove slike naj ne bo nijedna obitelj, koja se interesuje za rat Srbije in Črne gore s turško carevino.

(349—19)

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.